

Sjónleikurinn ...

(Framhald frá 3. síðu)

Tað er onginn formaður og onginn nevnd. Tó er eitt umsitingarráð, sum skal leiða tað virkið sum felagið setur í verk. Felagið gevur út felagsblað, sum higar til bert er sent limum felagsins. Átlanin er tó nú, nú blaðið er nær um árs gamalt, at geva

tað út við einum samandrætti av øllum tí sum skriva hefur verið um farna árið.

Samstundis sum ymisk evni í felagnum verða viðgjörd læra tey luttakandi her at málbera seg og seta fram teirra hugsanir. Tað eru nógv sum hava nógv uppá hjarta, men fáa tað

ikki fram, sigur Eyðun og metir júst hetta sum eina stóra uppgávu.

Bert professionellir

Við Árhús teatur eru umleið 30 sjónleikarar, sum allir eru professionellir. Harafturat kemur alt tað tekniska starvsfólkið og hartil næmingar sum eru einir 15 í tali. Sum sagt, fær hetta teatrið, sum øll onnur tilik, munandi stuðul frá danska stat-

Frá einum sjónleikarskeiði í Sjónleikarhúsinum í Havn

RITGERÐ

Javnaðarflokkurinn - fjøldarinnar flokkur

Javnaðarflokkurinn er fjøldarinnar flokkur. Tað hevur Javnaðarflokkurinn vist við at stríðast fyri teimum lágløntu í samfelagi okkara, við at royna at troka á at fáa teim ið ringast eru fyri í samfelagi okkara betur og betur kor. Hetta hevur verið flokksins stevna frá tí í flokkurinn varð stovnstur, og eingin flokkur, hóast teir eru nógv eldri, kann vísa á ein so væl organiseraðan og vælskipaðan flokk sum flokkur okkara.

Eftir gott 40 árum kann hann vísa á, at hann er vorðin størsti flokkur her á landi, og eingin flokkur hevur verið úti fyri teimum stoytum at missa fyra av sínum frægastu monnum í einari tingsetu, og tó stáði sum hin sterkasti flokkur á tingi.

Flokkurinn hevur staðið sum ein maður, og hvussu kundi tað verið annarleiðis, tí flokkurinn stríðist jú fyri fjøldini og harvið eisini fyri einari rættvisari sak, sum ikki umfatir minni enn at skapa burtur úr tjóðarinnatøku okkara, eina fyri fólk okkara rættvísu úrtøku.

Hetta er lætt at siga, men ikki so lætt at gjøgnumføra og alra minst við 7 monnum á tingi. Tí eigur hin føroyski veljarin — til komandi val — sum ongantíð áður at fylkjast um Javnaðarflokkinn og royna at seta hann sterkari enn nakrantíð áður inn á ting.

Hetta kann gerast við at rumbulkreftirnar ikki sleppa fram, men at hin stóra fjøldin tekur ser um reiggj og sigur, at nú vilja vit fylkjast og vit vilja eisini siga hvar skápið skal standa.

Tað eru teir sum arbeiða við teimum tiggju fingrunum sum skapa tjóðarinnatøkuna, og vit vilja eisini hava okkra rættvísu úrtøku, og vit vilja at tað verður so á hesum øygjum, at einhver kemur at gjalda eftir forminum og á ein rættvísan hátt og ikki sum nú.

Tað hevur verið hildið fram, at ongantíð hava so nógv skip verið bygd sum meðan hetta landsstýrið hevur sitið; meðan aðrir siga, at neyvan fara útgerðarmenn at góðkenna hetta,

ella teir ið lata skipini byggja. Hvi skuldu teir ikki tað?

Ongantíð hava fyrirkøkur verið so væl stuðlaðar sum undir hesari samgongu, og tað er eisini natúrligt, tí Javnaðarflokkurinn byggir jú á at skapa arbeiði til allar hendur á sjógv og landi. Men her skulu flokkar til, sum meining liggur aftan fyri orðini, og ikki bert nýta vallyftir fyri at koma inn á ting.

Í seinastu tingsetu varð vunnið hópur, sjálvt um ikki alt kom ígjøgnum. Men hildið verður áfram, á somu sosialdemokratisku leið, so ber á mál til endan.

Eg kenna tað sum full víska, at fyri hesar øygjar sum vit byggja, er sosialisman einasti rætti politikkur, tí tá tú fært eina stjórn sum umboðar eitt fólk sum ikki krevur meir enn til livsins upphald, so kann tað ikki krevja minni, harvið má tað eisini verða nógv bilgari at stjórna hesum landi.

Men nokk um hetta hesa ferð.

Reinhold Silá.

inum. Tey fáa umleið 70 miljonir, harav fær kongliga teatrið tær 42 miljonirnar. Hetta eru ikki øll nøgd við, sigur Eyðun, og hann heldur fram:

Tað eru bólkar sum hava tik- ið seg upp, og gera tað framvegis, sum mótpolar til hesi vanligu teatrin. Hesir bólkar, við 7-8 fólki í hvørjum, leika sjónleik viðahvar, í kantine, skúlum, verkstøðum o. a. Bólkar eru skipaðir kollektivt og arbeiða við meiri ótraditionellum sjónleikum. Danski staturin hevur góðtikið henda sjónleik eisini og letur tvær miljonir ár-

liga sum stuðul. Henda lóg er tverri ikki galdandi fyri Føroyar og kunnu vit tí ikki nýta gott av henni. Teatur er eitt yvirtikið mál, og eingin teaturlóg gáva er galdandi í Føroyum. Hetta er harmuligt, eins harmuligt tá eg hoyrdi orðadráttin um byggjan av sjónleikarhúsi. Her høvdu menn lyndi til at fletta spurningarnar um sjónleikarhús og sjónleik saman. Hetta eru tveir heilt ymiskir spurningar, og eg haldi, at tað var nógv betur um menn fyrst

(Framhald á 7. síðu)

Hvørt ár sleppa næmingarnir at royna seg á pallinum.

Bilarnir koyra hvør móti øðrum við samanlagdari ferð upp á 300 km/t, og koyrileið teirra kann ikki skiljast sundur við øðrum amboðum enn talvum og merkjum. Av hesum komast nógvir vanlukkur, og nógv fólk lata liv.

— Hvørji uppskot eru á hendan bógvinn?

— Spurningurin er flóktur. Í honum eru býabyggingar, vega bygging, bilframleiðsla osfr. Lat okkum taka bilframleiðsluna: fyri tað fyrsta, hvat skal bilkeyparin brúka bil sín til, hvussu loysir bilurin uppgávu sína so vandaleyst sum gjørligt? Og hvør stýrir hvørjum: bilurin manninum ella maðurin bilinum?

— Tá tygum siga so, eru tygum so fyrir, at bilsmann sleppur at brøða seg ótálmað?

— Hetta velst alt um tær átlanir, sum samfelagið hevur. Eg haldi, at í dag ræður fyrst og fremst um at finna nýggjar leiðir og endurnýggja summi av okkara sjónarmiðum. Takið t. d. tað, at í summum londum hevur tann uppfatan fest rót, at

stórir og sterkur bilur ber prógv um, at eigarin eisini hevur hesar ella aðrar dygdir. Eftir hesi uppfatan hevur bilútsjónðin lagad seg; bilurin skal vera langur, serliga framparturin (og eisini, um eingin sterk maskina er at finna undir hjálnum). Henda estetikk má broytast.

Ein onnur høvuðsuppgáva er at gera bilin so fjølbroyttan sum gjørligt — tí tað er jú ikki hvør sum helst, sum kann hava tveir ella tríggjar bilur. Loysningurin verður tí bilur við fleiri plássum, sum kann tæna bæði til flutningstól hjá teimum familjulimum, sum fara til arbeiðis, og til útferðir hjá allari familjuni. Hagtøl sýna, at miðal feringurin hjá bili í einum bilandi sum Bretlandi ikki er hægri enn 1,2 menniskja. Í Sovjetsamveldinum er hetta tal nakað hægri: 1,7. Kannningar sýna, at tað vanligja er so, at allar gerandisdagarnar koyrir ein persónur í bilinum og sunnudagar øll familjan, t. e. í miðal 2-4 persónar.

— Av hesum skilst kanska, at

tað er endamáls gagnligt at framleiða smábilar?

— Tað er einki at ivast í, at á sama hátt sum so nógvir aðrir nýtulutur sum dustslukar og radiotól eru gjørdir minni og lettari at handfara, fara eisini bilarnir at minka. Enn er tað tverri so, at bilkeyparin droymir um tann stóra bilin, men á vegnum er ikki pláss fyri óavmarkaðum tali av risabilum.

— Hvussu kann niðarbilurin gerast minni?

— Eg haldi at núverandi 4-6 sessa bilurin eigur at verða gjørdur minni, so hann tekur færri fólk. Sjálfur byggið hjá eisini eisini at verða broyttur tann vegin, at alt pláss í bilinum kemur til gagns. Tað er eisini umráðandi, at vit betri enn fyrr fara at skyna á smáum privatbilum og stórum felagsbilum.

Um vit einans loyva smáum bilum og serligum taxabilum at koyra inni í býnum, fáa vit sett koyringina niður í helvt. Útrokningar sýna, at tað tilfar, sum tá verður til taks, fer at kunna hækka biltalið við 30 %

og verða 70% fleiri menniskjum til gagns. Henda »smábílastrælin« fer eisini at kunna seta bilprisin niður við 25 pst.

— Hvát ger stovnur tygara í lotuni?

— Vit royna at finna hóskað modell til privatvognar og taxabilar. Vit leggja serligan dent á arbeiðið við tí litla bilinum, sum hevur fleiri hentleikar og er vandaleysari enn teir bilur, sum vit nú hava. Í báðum teimum modellum, sum vit nú arbeiða við, hava vit flutt motorin í afturendan.

Taxabilar okkara verður 1000 mm styttri og 250 kg lettari enn »Volga«. Og uppskot okkara til privatbil fer at líkast tí gamla »Zaporozjets« í stóð og vekt, men hevur sjálvsagt aðra útsjón, verður eitt sindur rúmlegari innan og fær stórri viðfórisrúm.

— Hvussu hava tygum fingið stórri viðfórisrúm?

— Við at flyta motorin aftur. Viðfórisrúmið í taxabilinum verður so stórt, at tygum lættliga kunnu seta barnavogn við barni í í tað.

Innan er taxabilurin eisini vorðin ódrívi. Tann langa rúðurstongin, sum mangan hevur volt skaða, er burtur, »stýrihusið« hjá bilforaranum er skilt frá plássinum hjá ferðafólkunum.

Útsynið er vorðið betri, og tá stutt er millum akslarnar, verður bilurin eisini lettari at venda við o. t.

— Men tann bilhugaði droymir, sum tygum søgdu í áðni, um tann stóra bilin...

— Hetta er ein vani, og vanar eru livsvegir. Tað er neyðugt at fáa fólk frá at leingjast eftir tí »fina« bilinum og heldur fegnast um hansara gagnvirði og koyrisnildi.

Til dømis kann sigast, at bilur og sjónvarp kunnu ikki sammetast; sjónvarpið er púra privat, tað kann vera stórt ella litlið uttan at órógva nakran granna. Men bilurin er samfelagsmál, ið hevur tyding fyri liv og heilsu hjá milliónum av fólkum.

Dmitri Sasorov
(APN)